

الَّذِينَ يَتَّقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكَاطِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ

وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

لَيْسَ الشَّدِيدُ بِالصُّرَعَةِ إِنَّمَا الشَّدِيدُ الَّذِي يَمْلِكُ نَفْسَهُ عِنْدَ الْغَضَبِ.

ÖFKEYE HÂKİM OLABİLMEK

Kardeşlerim!

Yüce Rabbimiz, Kerim Kitabımızda “**Onlar bollukta ve darlıkta Allah yolunda harcayanlardır, öfkelerine hâkim olanlardır, insanları affedenlerdir.**”¹ buyurarak takva ehli müminlerin bir özelliğinin de öfkeyi kontrol edebilmek olduğunu haber vermektedir.

Kardeşlerim!

Peygamberimiz (s.a.s), bir gün ashabıyla sohbet ederken onlara, “**Pehlivan kimdir bilir misiniz?**” diye sordu. Sahabe, “Pehlivan, güreşte rakibini yenen kişidir.” cevabını verdi. Bunun üzerine Efendimiz, “**Asıl pehlivan, güreşte rakibini yenen değil, öfke anında kendisine hâkim olup öfkelerini yenebilendir.**”² buyurdu.

Merhamet Peygamberi, bu sade ama bir o kadar da anlamlı benzetmeyle gönüllere ve zihinlere nakşedilecek bir mesaj veriyordu. Nice pişmanlıklara, gözyaşlarına, âh-vâhlara neden olan öfkeye mağlup olmamamız konusunda bizleri uyarıyordu. Efendimiz, bir taraftan öfke kontrolü konusunda ashabını eğitirken bir taraftan da her birimiz için vazgeçilmez öğütlerde bulunuyordu. Bir defasında kendisine gelip, “Yâ Resûlallah! Bana özlü bir tavsiyede bulun!” diyen birine, Efendimiz; “**Öfkene hâkim ol!**”³ demekle yetiniyordu.

Aziz Müminler!

Yüce Rabbimiz, öfkeden sakınma konusunda Kerim Kitabımızda peygamberlerin hayatlarından bizlere kesitler sunar. Bu peygamberlerden biri Musa (a.s.)’dır. Onun yokluğunda kardeşi Harun, kavminin hidayetden uzaklaşmasına engel olamamıştı. Bu duruma öfkelenen Hz. Musa, onu yakasından tutup hiddetle silkelemişti. Neticede kardeşinin ikazıyla öfkesine hâkim olmuş ve “**Rabbim! Beni ve kardeşimi bağışla. Bize rahmetinle muamele eyle. Sen merhameti engin ve sonsuz olansın.**”⁴ yakarıyla Rabbine sığınmıştı.

Yunus (a.s.), kavmini bir olan Allah’a teslimiyet ve kulluğa davet etmişti. Ancak onlar, bu daveti karşılıksız bırakmışlardı. Bunun üzerine Yunus Peygamber, bir hışımla kavmini terk edip gitmişti. Ama öfkesi onun için bir imtihana dönüşmüştü. Bir balığın karnında karanlıklar içerisinde kalmış, sabrın ve itidalin anlamını bir kez daha kavramıştı. Nedametle Rabbine şöyle iltica etmişti: “**Senden başka ilah yoktur. Seni her türlü eksiklikten tenzih ederim. Ben gerçekten kendine yazık edenlerden oldum.**”⁵

Kıymetli Kardeşlerim!

İnsanlığın yolunu aydınlatan peygamberlere dair bu örneklerle bizi eğitir Âlemlerin Rabbi. Peygamberlerin dahî

kimi zaman öfkelenindiklerini ancak öfkelerini Allah’a sığınarak yendiklerini öğretir. Peygamberimiz (s.a.s) de, öfke anında kişinin Allah’a sığınmasını, hesabı, sevap ve günahı hatırlamasını tavsiye etmiştir.⁶ Öfkelenince dilimizin isyan, küfür, intikam sözcüklerine değil; dua, sükûnet, esenlik ifadelerine tercüman olmasını istemiştir.

Kardeşlerim!

Olgun bir insan ve kâmil bir mümin olmanın tezahürlerinden biri de öfkeye hâkim olabilmektir. Onun bir anda parlayan ateşine odun değil su taşımaktır. Zira öfkesine yenik düştüğünde insanın gözü kör, kulağı sağır olur; insaf ve vicdanı devre dışı kalır. Öfke seline kapılan kişi merhametten, hoşgöründen yoksunlaşır; kırıncı, yıkıcı hale gelir. Hatta ölümle sonuçlanacak kadar aşırı davranışlar sergileyebilir.

Nitekim günümüzde öfkenin sebep olduğu nice olumsuzluklara, ibretlik ve hazin tablolara hemen her gün şahit olmaktayız. Şeytan, öfke silahıyla aramıza kin, nefret, intikam tohumları ekmektedir. Nice akrabalık, dostluk ve kardeşlikler sudan sebeplerle başlayan kavga ve çekişmelerle husumete dönüşebilmektedir. Bir anlık öfke, ailelerde, iş ortamlarında, hâsılı gündelik hayatın farklı alanlarında nice mutlulukları alıp götürmekte, nice hayalleri yok etmektedir. Nice yuvalar, bir anlık öfke ateşiyle yanıp kül olmaktadır. İnsanoğlunun öfkeye yenik düşmesinin bedelini kimi zaman masum eşlerin, çocukların, anne-babaların, komşuların, suçsuz insanların canlarıyla ödemesi, yüreklerimizi parçalamaktadır.

Kardeşlerim!

Bugün, insanlık olarak bir stres çağında yaşıyoruz. Gündelik hayatta zaman zaman bizi çileden çıkaran olaylarla karşılaşırız. Fakat bizler, öfkemizde haklı olsak dahî, öfkenin bizi nerelere sürükleyebileceğini asla unutmamalıyız. Hayatın bir imtihan olduğu gerçeğini hiçbir zaman aklımızdan çıkarmamalıyız. Duyduğumuz her sözü, başımıza gelen her bir olayı akl-ı selimin süzgecinden geçirelim. Geliniz, müminler olarak daima şefkat, merhamet, hoşgörü ve sabrı kuşanalım. Öfkenin esaretiyle, kin, nefret, husumet gibi duygularla yüreklerimizi karartmamalıyız. Mevlânâ’nın “Hilm kılıcı, öfke kılıcından keskindir.” sözünü kendimize şiar edinelim.

Yüce Rabbimiz bizleri öfkesine mağlup olanlardan değil; sabrı kuşanan, öfkelerini yenebilen, haklıyken dahî affedeabilen müttaki kullarından eylesin!

Kıymetli Kardeşlerim!

Rabbimize sonsuz hamd-ü senalar olsun ki, bir kez daha rahmet, bereket ve bağışlanma mevsimi olan üç ayların eşiğine ulaştık. Önümüzdeki Perşembe’yi Cuma’ya bağlayan gece Regâib Kandili’ni idrak edecek ve üç ayların ilki olan Recep ayına gireceğiz. Regâib Kandilinizi şimdiden tebrik ediyorum. Yüce Rabbimiz, üç ayları en güzel şekilde değerlendirebilmeyi, rızasını kazanmış olarak hep birlikte Ramazan bayramına erişebilmeyi nasip eylesin.

¹ Âl-i İmrân, 3/134.

² Müslim, Birr, 106; Ayrıca bkz. Buhârî, Edeb, 76.

³ Buhârî, Edeb, 76.

⁴ A’râf, 7/151.

⁵ Enbiyâ, 21/86-88; Ayrıca bkz. Saffât, 37/139-148.

⁶ Buhârî, Edeb, 44.